

58 . Isaccea | Județ: Tulcea | Punct: La Cetate | Anul: 2013

Anul: 2013

Cod RAN: 159696.05

Perioade: Evul Mediu

Epoci: Epoca medievală timpurie, Epoca medievală târzie

Tipuri sit: fără vestigii arheologice

Categorii sit: Domestic, Civil

Autori: Radu Laurențiu, Aurel Stănică

Instituții: Muzeul de Arheologie "Callatis", Mangalia, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea

Raport

Campania de săpături arheologice din anul 2013 a început la Noviodunum pe data de 12 august, prin acțiuni de pregătire a punctelor de lucru, și s-a încheiat în data de 14 octombrie. În perioada

7 – 14 octombrie s-au desfășurat acțiuni de protejare a zidurilor de incintă, a turnurilor, a edificiilor și a zonelor aflate în curs de cercetare.

Cercetările arheologice, desfășurate prin proiectul Noviodunum 2020, urmăresc cercetarea științifică, degajarea și valorificarea muzeală a sectorului de SE al cetății Noviodunum, care cuprinde un segment al fortificației, în care se înscriu trei turnuri romano-bizantine

– Turnul Mare (TM) la V; Turnul de Colț (TC) la est; Turnul A (TA) la mijloc, între cele două – cu cele două cortine aferente.

În toate punctele menționate au fost identificate niveluri din perioada medie-bizantină și medievală ce indică o locuire intensă la Noviodunum și în sec. X-XIV.

Obiectivele proiectului de cercetare din anul 2013:

- continuarea cercetărilor la segmentul de cortină C1 și C2;
- continuarea cercetărilor la Turnul A, Suprafața A și Turnul de colț;
- verificarea reperelor cronologice stabilite prin cercetările anterioare la Turnul de Colț, Turnul A, Suprafața A, Curtina 1 și Curtina 2;

Deschiderea unor cariere de lut (gropi de împrumut), în vecinătatea sitului arheologic, ne-a prilejuit ocazia de a face noi observații, privind locuirea extra muros. Astfel, începând cu anul 2002, pe strada Câmpia Libertății, artera care leagă zona arheologică de centrul orașului Isaccea, au fost deschise două cariere de lut – Lutărie 2 și Lutărie 3 – , din care s-au scos cantități mari de pământ, necesare la realizarea unor proiecte de infrastructură. Pereții înalți ai acestor cariere, au oferit primele date, fiind observate complexe arheologice, reprezentate în special de morminte de înhumare și gropi menajere.

În anul 2011, cu ocazia lucrărilor, pentru introducerea unui cablu de fibră optică, pe partea dreaptă a șoselei betonate – str. Câmpia Libertății – , în sensul de mers spre Cetatea Noviodunum, începând din dreptul Lutăriei 3, s-a constatat prezența unui sol roșcat, sporadic au apărut și fragmente de tegulae, iar din zona Lutăriei 2 spre casa de la nr. 50, a fost descoperit același pământ galben ars la roșu, asociat cu fragmente de chirpici, tegulae, cărămizi și fragmente de amfore. De asemenea, au mai apărut și oase umane, care confirmă existența unei necropole, despre care nu aveam informații.

Din păcate șanțul fiind lat de 0,60 m, iar adâncimea de 0,90 m, la care a fost pozat cablul de fibră optică, nu ne-a îngăduit realizarea unor observații detaliate; situație îngreunată și de spațiul redus dintre platforma betonată și proprietăți.

În dreptul Lutăriei 2, în două puncte, prezența solului roșiatic, compact, sugerau existența a două cuptoare utilizate la realizarea materialelor de construcții. La acel moment, mai multe persoane din localitatea Isaccea, au menționat că în anii '60, în acest perimetru au existat cel puțin două cuptoare utilizate la confecționarea cărămizilor.

În anul 2013, investiția "Reabilitare și extinderea alimentării cu apă și a sistemelor de canalizare din aglomerarea Isaccea", pentru care am realizat supravegherea lucrărilor efectuate în localitatea Isaccea, care s-au prelungit pe str. Câmpia Libertății, inclusiv prin Cetatea Noviodunum.

În zona celor două cariere de lut, observațiile din anul 2011 au fost confirmate și completate cu noi date.

Astfel, în zona Lutăriei 2, pe toată lungimea acesteia, a apărut același sol roșiatic, compact, chirpici ars la roșu, cărămizi, tegulae, material amforic. Profilul creat, prin realizarea șanțului în care s-a montat conducta de canalizare și aducțiune apă, a permis identificarea a cinci cuptoare, dintre care trei complexe aveau lungimea de 3m. Cu siguranță, ne aflăm într-un spațiu unde a existat un mare complex meșteșugăresc specializat în realizarea materialelor de construcție. Nefiind posibilă o extindere a cercetărilor sub platforma betonată a străzii, am realizat două casete, la extremitățile de est și vest ale Lutăriei 2.

Caseta nr. 1

Am procedat la deschiderea unei casete cu dimensiunile de

7,20 m x 6,25 m și cu adâncimea maximă de circa 0,80 m pe profilul de est, amplasată în zona extremității estice a excavației. Din punct de vedere arheologic, s-a identificat o groapă menajeră cu diametrul de 1,60 m și adâncimea de circa 0,30 m cu multe fragmente ceramice ce pot fi datate în secolul al XIII-lea.

Stratigrafia se prezintă astfel:

- 0 – 0,40/0,60 m – strat de sol vegetal amestecat cu multe deșeuri menajere
- 0,50/0,80m – loess galben cu intruziuni calcaroase și urme de argilă roșiatică.

Stratul de argilă roșiatică, ce conține particule de calcar, reprezintă o depunere geologică și se extinde ca un brâu pe toată lungimea carierei de lut.

Caseta nr. 2

Caseta nr. 2 a fost deschisă în zona extremității de vest a lutăriei, în urma observării unui strat de pământ ars la roșu, semn al existenței unui cuptor. Caseta are dimensiunile de 9,80 m x 4,50 m și adâncimea variind între 0,15 și 0,35 m, amplasată paralel cu strada Câmpia Libertății. În urma săpăturii, s-au identificat resturile unui cuptor, realizat din cărămidă legată cu pământ galben, ars puternic la roșu, afectat de un șanț realizat pentru introducerea unor cabluri telefonice. Din cuptor s-a conservat latura sudică pe o lungime de circa 3,70 m cu o lățime de circa 0,80 m și puțin din latura vestică. În acest stadiu al cercetării, considerăm că ne aflăm în prezența unui cuptor pentru ars materiale de construcție (probabil cărămidă și țiglă).

Note

- Abrevieri

Ad. – Adâncimea; C – Curtină; Cămin de vizitare (pe trasul conductei de alimentare cu apă); Diam – diametrul; ED – Extremitatea distală; EP – Extremitatea proximală; Ext – Exterior; Gr – Groapă; Gros – Grosimea; IMDA – Industria materiilor dure animale; Înălț – Înălțimea; Int – Interior; L – Lungimea; L tot – Lungimea totală; Lăț – Lățimea; LCE – Lungimea pe coarda exterioară (la artefacte având contur curb); Max – Maxim; N – Număr; N tot – Număr total; NOV – Noviodunum; PD – Partea distală; Perf – Perforație; PM – Partea mezială; PP – Partea proximală; R – rază (de corn de cerb); Supr – Suprafața; TA – Turnul A; TC – Turnul de Colț; TM – Turnul Mare.

Informații suplimentare online

[Raportul 5254 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
